

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده جغرافیا و برنامه ریزی

گروه پژوهشی جغرافیا

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته ی جغرافیا و برنامه ریزی گردشگری

عنوان

بررسی تأثیر زیرساختهای گردشگری روستایی بر میزان جذب گردشگر از دیدگاه گردشگران و

جامعه میزبان

مطالعه موردی: روستای انی سفلی شهرستان گرمی

استاد راهنما

دکتر ابوالقاسم تقی زاد فانید

استاد مشاور

دکتر محمد ظاهری

پژوهشگر

زهرا میرزائی

بهمن ۹۳

با سپاس از سه وجود مقدس؛

آنانی که ناتوان شدند تا ما به توانایی برسیم...

موهایشان سپید شد تا ما روسپید شویم...

و عاشقانه سوختند تا گرمابخش وجود و روشنگر راهمان باشند...

پدرانمان

مادرانمان

استادانمان

پیشگفتار

موضوع این پژوهش بررسی تأثیر زیرساخت های گردشگری روستایی بر میزان جذب گردشگر از دیدگاه گردشگران و جامعه میزبان در روستای انی سفلی شهرستان گرمی می باشد که در ۵ فصل تدوین گردیده است.

فصل اول تحت عنوان کلیات تحقیق، شامل بیان مسئله، اهمیت و ضرورت تحقیق، اهداف تحقیق، پیشینه تحقیق، سؤالات تحقیق، فرضیه های تحقیق، مواد و روش ها، ارزیابی اعتبار و پایایی وسیله اندازه گیری، جامعه آماری، واحد و نمونه آماری، روش نمونه گیری، ابزار و شیوه گردآوری اطلاعات، شیوه تجزیه و تحلیل اطلاعات و روش های آماری مورد استفاده می باشد.

فصل دوم به پیشینه و مبانی نظری تحقیق اختصاص دارد و شامل شامل پیشینه تحقیق، مبانی نظری تحقیق، تاریخچه گردشگری روستایی، اثرات و پیامدهای گردشگری روستایی در جهان، گردشگری روستایی در ایران، الگوهای گردشگری روستایی در کشور، تسهیلات گردشگری، مشارکت اجتماع روستایی در توسعه گردشگری، مشارکت بومی با سهم شدن در تصمیم گیری و فرآیندهای برنامه ریزی، مشارکت بومی با سهم شدن در منافع و خلاصه، جمع بندی و نتیجه گیری می باشد.

فصل سوم به بررسی وضعیت موجود منطقه ی مورد مطالعه می پردازد و شامل سرفصل های وضعیت گردشگری در استان ادبیل، وضعیت گردشگری در شهرستان گرمی، وضعیت گردشگری در روستای انی سفلی، معرفی روستای انی سفلی، جاذبه های اکوتوریسمی، ژئوتوریسمی و جاذبه های تاریخی- فرهنگی روستای مورد مطالعه، بررسی زیرساخت های موجود در روستا و در نهایت خلاصه، جمع بندی و نتیجه گیری می باشد.

در فصل چهارم تحت عنوان یافته های تحقیق، به یافته های توصیفی، یافته های استنباطی، رگرسیون، نتایج و خلاصه، جمع بندی و نتیجه گیری پرداخته شده است.

و در فصل پنجم پیشنهاداتی متناسب با نتایج بدست آمده مطرح گردیده است. منابع مورد استفاده به انضمام پرسش نامه تحقیق پس از فصل پنجم آورده شده است.

نام خانوادگی دانشجو: میرزائی	نام: زهرا
عنوان پایان نامه: بررسی تأثیر زیرساختهای گردشگری روستایی بر میزان جذب گردشگر از دیدگاه گردشگران و جامعه میزبان	
مطالعه موردی: روستای انی سفلی شهرستان گرمی	
استاد راهنما: دکتر ابوالقاسم تقی زاد فانید استاد مشاور: دکتر محمد ظاهری	
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته: جغرافیا
دانشگاه: تبریز	گرایش: برنامه ریزی گردشگری
تاریخ فارغ التحصیلی: ۹۳/۱۱/۱۱	دانشکده: جغرافیا و برنامه ریزی
	تعداد صفحه: ۹۶
کلید واژه ها: زیرساخت، گردشگری روستایی، گردشگر، جامعه میزبان، روستای انی سفلی	
چکیده:	
<p>هدف کلی پژوهش حاضر، بررسی تأثیر زیرساختهای گردشگری روستایی بر میزان جذب گردشگر از دیدگاه گردشگران و جامعه میزبان در روستای انی سفلی شهرستان گرمی می باشد. این پژوهش از نظر هدف کاربردی - توسعه ای بوده و از روش های اسنادی و پیمایشی بهره برده است. جامعه آماری پژوهش حاضر، واحدهای زیرساخت های گردشگری موجود در مسیر و در خود روستا، گردشگران و مردم روستای انی سفلی می باشد که به دلیل نبود آمار در رابطه با تعداد گردشگران در روستای مورد مطالعه، با توزیع ۳۰ پرسش نامه بین گردشگران و کشف واریانس، بر حسب فرمول کوکران میزان حجم نمونه برای جامعه آماری گردشگران ۱۰۳ نفر محاسبه گردید. همچنین ۸۶ خانوار از جامعه میزبان بر حسب فرمول کوکران به صورت سیستماتیک به عنوان نمونه مورد سنجش قرار گرفتند. داده ها به وسیله پرسشنامه ای که روایی و پایایی آن سنجیده شده است جمع آوری و داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.</p>	

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: کلیات	
مقدمه	۲
۱-۱- بیان مسئله	۲
۲-۱- سؤالات تحقیق	۴
۳-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق	۵
۴-۱- اهداف تحقیق	۶
۵-۱- پیشینه تحقیق	۷
۷-۱- مواد و روش ها	۷
۷-۱-۱- ارزیابی اعتبار و پایایی وسیله ی اندازه گیری	۸
۷-۱-۲- جامعه آماری	۹
۷-۱-۳- واحد و نمونه آماری	۹
۷-۱-۴- روش نمونه گیری	۱۰
۷-۱-۵- ابزار و شیوه ی گردآوری اطلاعات	۱۰
۷-۱-۶- شیوه تجزیه و تحلیل اطلاعات و روشهای آماری مورد استفاده	۱۱
فصل دوم: پیشینه و مبانی نظری تحقیق	
مقدمه	۱۳
۱-۲- پیشینه تحقیق	۱۳
۲-۲- مبانی نظری تحقیق	۱۶

۱۶	۱-۲-۲- گردشگری
۱۷	۲-۲-۲- گردشگری روستایی
۱۹	۳-۲- تاریخچه گردشگری روستایی
۲۰	۴-۲- انواع گردشگری روستایی
۲۱	۵-۲- اثرات و پیامدهای گردشگری روستایی
۲۱	۱-۵-۲- اثرات و پیامدهای اقتصادی
۲۳	۲-۵-۲- اثرات اجتماعی و فرهنگی
۲۶	۳-۵-۲- اثرات زیست محیطی
۲۷	۶-۲- گردشگری روستایی در جهان
۲۷	الف) گردشگری روستایی در کشورهای توسعه یافته
۲۸	ب) گردشگری روستایی در کشورهای در حال توسعه
۲۸	۷-۲- گردشگری روستایی در ایران
۲۹	۸-۲- الگوهای گردشگری روستایی در کشور
۳۰	۱-۸-۲- گردشگری خانه های دوم
۳۰	۲-۸-۲- گردشگری مذهبی
۳۱	۳-۸-۲- گردشگری تاریخی- فرهنگی
۳۲	۴-۸-۲- طبیعت گردی (اکوتوریسم)
۳۳	۹-۲- تسهیلات گردشگری
۳۳	۱-۹-۲- مهم ترین تأسیسات گردشگری
۳۳	۱-۹-۲- ساختار حمل و نقل
۳۵	۲-۱-۹-۲- مراکز اقامتی پذیرایی

- ۳۶ ۲-۹-۱-۳- طراحی مجتمع های تجاری تفریحی
- ۳۶ ۲-۹-۱-۴- شبکه فناوری و اطلاعات
- ۳۷ ۲-۹-۱-۵- فضاسازی و ساماندهی جاذبه های گردشگری
- ۳۸ ۲-۱۰-۱- مشارکت اجتماع روستایی در توسعه گردشگری
- ۳۸ ۲-۱۰-۱- مشارکت مردم بومی با سهم شدن در تصمیم گیری و فرآیندهای برنامه ریزی
- ۳۹ ۲-۱۰-۲- مشارکت مردم بومی با سهم شدن در منافع
- ۴۰ ۲-۱۱- رفتار مصرف کننده گردشگری برای توسعه محصولات گردشگری
- ۴۲ ۲-۱۲- خلاصه، جمع بندی و نتیجه گیری

فصل سوم: بررسی وضعیت موجود

- ۴۴ مقدمه
- ۴۴ ۳-۱- وضعیت گردشگری در استان اردبیل
- ۴۵ ۳-۲- وضعیت گردشگری شهرستان گرمی
- ۴۵ ۳-۳- وضعیت گردشگری روستای انی سفلی
- ۴۵ ۳-۴- معرفی روستای انی سفلی
- ۴۸ ۳-۵- جاذبه های گردشگری روستایی انی سفلی شهرستان گرمی
- ۴۸ ۳-۵-۱- جاذبه های اکوتوریسمی روستا
- ۴۸ ۳-۵-۱-۱- جنگل طبیعی
- ۴۹ ۳-۵-۱-۲- کوه ها
- ۵۰ ۳-۵-۱-۳- رودخانه و چشمه ها و آبشارها
- ۵۲ ۳-۵-۱-۴- گیاهان دارویی
- ۵۲ ۳-۵-۱-۴-۱- آویشن

۵۳ ۳-۵-۱-۲- گل گاوزبان
۵۴ ۳-۵-۱-۳- کاسنی
۵۴ ۳-۵-۱-۵- پوشش جانوری
۵۴ ۳-۵-۲- جاذبه ی ژئوتوریسمی
۵۵ ۳-۵-۲-۱- غار و یخچال طبیعی
۵۶ ۳-۵-۳- جاذبه های تاریخی - فرهنگی
۵۶ ۳-۵-۳-۱- قلعه انی (انی قالاسی)
۵۷ ۳-۵-۳-۲- شهر تاریخی دیگه بر
۵۷ ۳-۵-۳-۳- مسجد غریبان
۵۸ ۳-۵-۳-۴- مراسم ششم محرم
۵۹ ۳-۵-۳-۵- صنایع دستی
۶۱ ۳-۶-۱- زیرساخت های گردشگری موجود در روستای انی سفلی
۶۱ ۳-۶-۱-۱- زیرساخت تجاری
۶۲ ۳-۶-۲- زیرساخت حمل و نقل
۶۳ ۳-۶-۳- زیرساخت بهداشتی - درمانی
۶۳ ۳-۶-۴- زیرساخت رفاهی
۶۴ ۳-۶-۵- زیرساخت اقامتی
۶۵ ۳-۶-۷- خلاصه، جمع بندی و نتیجه گیری

فصل چهارم: یافته های تحقیق

۶۷ مقدمه
۶۷ ۴-۱- یافته های توصیفی

۶۷	۱-۱-۴- ویژگی های نمونه آماری
۶۷	۱-۱-۱-۴- جنسیت
۶۸	۲-۱-۱-۴- سن
۶۹	۳-۱-۱-۴- تحصیلات
۷۰	۲-۱-۴- دیدگاه جامعه آماری
۷۰	۱-۲-۱-۴- زیرساخت تجاری
۷۱	۲-۲-۱-۴- زیرساخت حمل و نقل
۷۱	۳-۲-۱-۴- زیرساخت بهداشتی- درمانی
۷۲	۴-۲-۱-۴- زیر ساخت رفاهی
۷۲	۵-۲-۱-۴- زیر ساخت اقامتی
۷۳	۲-۴- یافته های استنباطی
۷۳	۳-۴- آزمون فرضیه ها
۷۳	۱-۳-۴- آزمون فرضیه اول
۷۵	۲-۳-۴- آزمون فرضیه دوم
۷۶	۳-۳-۴- آزمون فرضیه سوم
۷۷	۴-۳-۴- آزمون فرضیه چهارم
۷۸	۵-۳-۴- آزمون فرضیه پنجم
۷۹	۶-۳-۴- آزمون فرضیه ششم
۸۰	۴-۴- رگرسیون
۸۰	۱-۴-۴- آزمون دوربین- واتسون
۸۱	۲-۴-۴- آزمون نرمال بودن خطاها

۴-۵- نتایج ۸۲

۴-۶- خلاصه، جمع بندی و نتیجه گیری ۸۴

فصل پنجم: پیشنهادات

۵-۱- پیشنهادات ۸۷

منابع و مأخذ ۸۹

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۸.....	جدول ۱-۱: آلفای کرونباخ محاسبه شده برای هر کدام از متغیرها
۲۱.....	جدول ۱-۲: گونه شناسی گردشگری روستایی
۲۲.....	جدول ۲-۲: اثرات مثبت و منفی اقتصادی گردشگری بر روی سکونتگاههای روستایی
۲۵.....	جدول ۳-۲: اثرات مثبت و منفی اجتماعی- فرهنگی گردشگری بر روی سکونتگاه های روستایی
۲۶.....	جدول ۴-۲: اثرات مثبت و منفی زیست محیطی گردشگری بر روی سکونتگاه های روستایی
۳۲.....	جدول ۵-۲: تعداد و انواع جاذبه های مذهبی، تاریخی و فرهنگی در نواحی روستایی کشور
۴۶.....	جدول ۱-۳: اطلاعات کلی روستای انی سفلی
۴۸.....	جدول ۲-۳: جاذبه های موجود در روستای انی سفلی
۶۱.....	جدول ۳-۳: زیرساخت های موجود در روستای انی سفلی
۶۲.....	جدول ۴-۳: زیرساخت تجاری موجود در روستای انی سفلی
۶۳.....	جدول ۵-۳: زیرساخت حمل و نقل موجود روستای انی سفلی
۶۳.....	جدول ۶-۳: زیرساخت بهداشتی- درمانی روستای انی سفلی
۶۴.....	جدول ۷-۳: زیرساخت های رفاهی موجود در روستای انی سفلی
۶۷.....	جدول ۱-۴: فراوانی جنسیت در بین ۱۸۹ نفر نمونه آماری
۶۸.....	جدول ۲-۴: فراوانی وضعیت سنی در بین ۱۸۹ نفر نمونه آماری
۶۹.....	جدول ۳-۴: فراوانی تحصیلات در بین ۱۸۹ نفر نمونه آماری
۷۰.....	جدول ۴-۴: آمار توصیفی زیرساخت تجاری بر حسب جنسیت
۷۱.....	جدول ۵-۴: آمار توصیفی زیرساخت حمل و نقل بر حسب جنسیت
۷۱.....	جدول ۶-۴: آمار توصیفی زیرساخت بهداشتی- درمانی بر حسب جنسیت

- جدول ۴-۷: آمار توصیفی زیرساخت رفاهی بر حسب جنسیت ۷۲
- جدول ۴-۸: آمار توصیفی زیرساخت اقامتی بر حسب جنسیت ۷۲
- جدول ۴-۹: نتایج آزمون کولموگروف- اسمیرنوف ۷۳
- جدول ۴-۱۰: ضریب همبستگی برای رابطه میزان جذب گردشگر با زیرساخت ۷۴
- جدول ۴-۱۱: ضریب همبستگی برای رابطه میزان جذب گردشگر با زیرساخت حمل و نقل ۷۵
- جدول ۴-۱۲: ضریب همبستگی برای رابطه میزان جذب گردشگر با زیرساخت بهداشتی- درمانی ۷۶
- جدول ۴-۱۳: ضریب همبستگی برای رابطه میزان جذب گردشگر با زیرساخت رفاهی ۷۷
- جدول ۴-۱۴: ضریب همبستگی برای رابطه میزان جذب گردشگر با زیرساخت اقامتی ۷۸
- جدول ۴-۱۵: ضریب همبستگی برای رابطه میزان جذب گردشگر با زیرساخت تجاری ۷۹
- جدول ۴-۱۶: خلاصه مدل رگرسیون ۸۱
- جدول ۴-۱۷: نتایج تحلیل واریانس یکطرفه ۸۲
- جدول ۴-۱۸: نتایج ضرایب رگرسیون ۸۲

فهرست اشکال

عنوان	صفحه
شکل ۱-۲: مدل مفهومی عوامل تأثیرگذار بر میزان جذب گردشگر در روستای انی سفلی از دیدگاه گردشگران و جامعه میزبان	۴۱
شکل ۱-۳: موقعیت مکانی روستای انی سفلی	۴۷
شکل ۲-۳: جنگل طبیعی روستای انی سفلی	۴۹
شکل ۳-۳: نمایی از ارتفاعات تیرگین	۵۰
شکل ۴-۳: نمایی از آبشار سولدوز شوله	۵۱
شکل ۵-۳: نمایی از چشمه سوات بلاغی	۵۲
شکل ۶-۳: نمایی از آویشن در دامنه های روستای انی سفلی	۵۳
شکل ۷-۳: نمایی از گل گاوزبان در روستای انی سفلی	۵۳
شکل ۸-۳: نمایی از گیاه کاسنی در دامنه های روستای انی سفلی	۵۴
شکل ۹-۳: نمای بیرونی غار و یخچال طبیعی روستای انی سفلی	۵۵
شکل ۱۰-۳: نمایی از قلعه انی (انی قالاسی)	۵۷
شکل ۱۱-۳: نمایی از مسجد غریبان روستای انی سفلی	۵۸
شکل ۱۲-۳: نمایی از مراسم محرم در محوطه مسجد غریبان	۵۹
شکل ۱۳-۳: نمونه ای از گلیم بافته شده	۶۰
شکل ۱-۴: مدل مفهومی پیش بینی میزان جذب گردشگر بر پایه زیرساخت ها بر اساس ضریب همبستگی رگرسیون	۸۳

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۶۸	نمودار ۴-۱: درصد فراوانی جنسیت در بین ۱۸۹ نفر نمونه آماری
۶۹	نمودار ۴-۲: درصد فراوانی وضعیت سنی در بین ۱۸۹ نفر نمونه آماری
۷۰	نمودار ۴-۳: درصد فراوانی تحصیلات در بین ۱۸۹ نفر نمونه آماری
۸۱	نمودار ۴-۴: خطاهای مدل رگرسیون فرضیه

فصل اول

کلیات

مقدمه

فصل اول تحت عنوان کلیات تحقیق، شامل بیان مسئله، اهمیت و ضرورت تحقیق، اهداف تحقیق، پیشینه تحقیق، سؤالات تحقیق، فرضیه های تحقیق، مواد و روش ها، ارزیابی اعتبار و پایایی وسیله اندازه گیری، جامعه آماری، واحد و نمونه آماری، روش نمونه گیری، ابزار و شیوه گردآوری اطلاعات، شیوه تجزیه و تحلیل اطلاعات و روش های آماری مورد استفاده می باشد.

۱-۱- بیان مسئله

سیاستهای توسعه در طول سالها در کشور ما علاوه بر مبتنی بودن بر راهبرد بخشی، فاقد نگرشها و دیدگاههای فکری مبتنی بر شرایط توسعه روستایی در کشور بوده است. در واقع نبود این شالوده فکری و رویکرد عملی، مشکلات زیادی را در پیشبرد بسیاری از برنامه های توسعه روستایی کشور ایجاد کرده، و این مناطق را با چالش هایی مواجه نموده است (مهدوی و همکاران، ۱۳۸۸). بر این اساس بسیاری از فعالیت های اقتصادی روستایی طی دهه های اخیر دچار افول شدید شده و سطح درآمد و اشتغال در فعالیت های کشاورزی سنتی، به ویژه درآمد سرانه ی روستاییان، تا کمتر از میزان متوسط درآمد سرانه ی کشور کاهش یافته است (بدری و همکاران، ۱۳۸۸).

بدین ترتیب می توان اذعان داشت، گسترش پدیده ی مهاجرت روستاییان به شهرها به دلیل نبود فرصت های اشتغال و درآمد و عدم ارائه ی خدمات مورد نیاز به مناطق روستایی از جمله چالش های مناطق روستایی است (عزیزی و همکاران، ۱۳۸۸). به همین ترتیب، بی توجهی به عملکرد بخش اقتصادی نواحی روستایی، موجب افزایش بیکاری و در نتیجه خروج نسل جوان و افراد دارای تحصیلات بالاتر از اجتماعات روستایی شده که این امر بافت و ساختار نواحی روستایی را به خطر انداخته است (بدری و همکاران، ۱۳۸۸).

در این بین توریسم منجر به تنوع شغلی در مناطق روستایی و افزایش سطح درآمد روستاییان می گردد (هالدار^۱، ۲۰۰۷: ۱۱). برای غلبه بر مشکلات پیش گفته، امروزه بسیاری از سیاست گذاران و برنامه ریزان، گردشگری را به مثابه ابزاری برای ثبات اقتصادی و توسعه جوامع روستایی می دانند و

عده ای نیز توسعه گردشگری را در حل مشکلات مناطق روستایی مؤثر و ضروری می دانند و آن را شرط لازم برای حرکت به سوی عمران و توسعه ی نواحی قلمداد می کنند (قنبری، ۱۳۸۷).

لذا می توان گفت که گردشگری روستایی یکی از حوزه های نسبتاً جدید در توسعه روستایی است که می تواند فرصت ها و امکاناتی را به ویژه برای اشتغال و درآمد روستایی فراهم کند و در احیاء و نوسازی روستایی مؤثر باشد (قادری، ۱۳۸۳: ۱۷). هم چنین گردشگری روستایی می تواند موجب تنوع فعالیت ها و کاهش ریسک های کشاورزی شود و فرصت های توسعه ی همه جانبه ی روستایی را فراهم آورد (سقایی، ۱۳۸۲: ۳۸). لذا، در این بین توریسم به شکوفایی اقتصاد روستایی و ایجاد راهی برای تولیدات محلی و ایجاد ارزش افزوده کمک قابل توجهی می نماید (آگوستین^۱، ۱۹۹۸).

با توجه به مطالب گفته شده، صنعت گردشگری می تواند زمینه ی مناسبی را در اختیار کشورهای در حال توسعه برای رشد و توسعه ی اقتصادی و تحول در مباحث اشتغال و افزایش درآمد مناطق محروم روستایی قرار دهد. لذا گردشگری روستایی بایستی در کشورمان که دارای پتانسیل های فراوان برای جذب گردشگر است، به طور جدی مورد تحلیل و کنکاش قرار گیرد (قنبری، ۱۳۸۷: ۳).

در این بین، برای توسعه گردشگری، بررسی شاخص های توسعه گردشگری در مقاصد گردشگری امری ضروری است (شماعی و موسی وند، ۱۳۹۰). از طرف دیگر، تعدادی از صاحب نظران از جمله «گان»^۲ و «اینسکیپ»^۳ (۱۹۹۱) به این امر اشاره کرده اند که یکی از مهم ترین شاخص های توسعه گردشگری مؤلفه ی زیرساخت می باشد. بخش زیرساخت مؤلفه ای جدایی ناپذیر از بسته گردشگری است (سیتانه^۴، ۲۰۱۱).

از طرف دیگر، دیدگاه جامعه میزبان که نسبت به کم و کیف نیازهای گردشگران آگاهی دارند باید در بررسی ها لحاظ گردد. هم چنین برای اینکه گردشگری تابع تقاضا می باشد باید محصول گردشگری منطبق با خواسته های گردشگران آن ارائه گردد (داسول^۵، ۱۹۹۷: ۳۱).

لذا، اگر هدف توسعه گردشگری یک مقصد گردشگری است، آگاهی یافتن از نیازهای گردشگری آن

1 Augustin
2 Gunn
3 Inskip
4 Seetanh
5 Doswell

جامعه از نگاه جامعه میزبان به عنوان ارائه دهندگان محصول گردشگری و همچنین گردشگران به عنوان مصرف کنندگان این محصول امری ضروری است (ضیائی، ۱۳۸۹). بنابراین تحلیل گرد آوری شده از دیدگاه افرادی که به طور مستقیم با گردشگری روستایی در ارتباط هستند (روستاییان و جامعه میزبان) برای بررسی تأثیر عامل زیرساخت گردشگری روستایی در جذب گردشگر ضرورت می یابد (کرمی و همکاران، ۱۳۹۱).

بررسی های اسنادی و میدانی مقدماتی گویای اینست، که جوامع و مناطق روستایی شهرستان گرمی از مشکلات مزبور رنج می برند لیکن، از پتانسیل های طبیعی و تاریخی - فرهنگی قابل توجهی برخوردار می باشد. وجود آب و هوای مطبوع، کوه های سرسبز، چشمه ساران متعدد، حیات وحش، گیاهان دارویی کم یاب و ارزشمند، جنگل های بکر، همچنین وجود اماکن مذهبی، بناهای تاریخی - فرهنگی مربوط به سده های قبل از میلاد مسیح از جمله جاذبه های گردشگری این روستاها می باشند.

در عین حال، از یک طرف قابلیت ها و جاذبه های انسانی، طبیعی و ... مناسب گردشگری در روستاهای منطقه وجود دارد و از طرف دیگر، نقش و اهمیت صنعت گردشگری در توسعه اقتصادی، اجتماعی این مناطق و جوامع، ضروری می نماید تا بررسی هایی در ارتباط با یکی از مؤلفه های مهم توسعه گردشگری روستایی یعنی زیرساخت ها، در روستاهای این شهرستان به عمل آید.

گفتنی است، روستای «انی سفلی» واقع در دهستان «انی» به دلیل دارا بودن جاذبه های متعدد، از جمله جنگل های بکر و زیبا، غار و یخچال های طبیعی، چشمه ها، گیاهان دارویی تجاری مثل آویشن و کاسنی، باغات، صنایع دستی، مسجد غریبان که پذیرای گردشگران بسیاری در مراسم مذهبی به خصوص در مراسم روزهای تاسوعا و عاشورا است (www.miras-ar.ir)، به عنوان نمونه در این پژوهش مدنظر قرار گرفته شده است.

۱-۲- سوالات تحقیق

۱. آیا زیرساخت های گردشگری در روستای انی سفلی بر جذب گردشگر تأثیر می گذارد؟
۲. هر کدام یک از مؤلفه های زیرساخت تجاری، حمل و نقل، بهداشتی - درمانی، اقامتی و رفاهی در

روستای مورد مطالعه به چه میزان در جذب گردشگر تأثیر می گذارد؟

۱-۳- اهمیت و ضرورت تحقیق

طی چند دهه ی گذشته، نقاط روستایی تنها به عنوان مکان هایی قابل ترحم، فقیر و محتاج به کمک های دولتی مورد توجه قرار گرفته شده اند که باید به هر صورت به آنها امکانات و خدمات داده شود تا از فرآیند توسعه ملی عقب نمانند (دنيس^۱، ۲۰۰۳). از این روسکونتگاه های روستایی، با چالش هایی از قبیل بهره وری پایین کشاورزی، بیکاری و مهاجرت های روستایی مواجهند (افتخاری و قادری، ۱۳۸۱).

در این بین رشد روزافزون و شتابنده ی صنعت گردشگری، موجب شده که بسیاری از صاحب نظران قرن بیستم را قرن گردشگری بنام اند (کاظمی، ۱۳۸۷) و به عنوان فعالیتی اقتصادی با نفع بسیار در بهبود کیفیت زندگی ساکنان مناطق و افزایش درک از مکان، عامل مهمی در توسعه به شمار آید (پاپلی یزدی و سقایی، ۱۳۸۶: ۱۱۴).

در دهه ی پایانی قرن بیستم بسیاری از برنامه ریزان اجتماعی - اقتصادی در کشورهای اروپایی گردشگری را روشی مطمئن برای توسعه روستاها، به ویژه محروم ترین آنها معرفی کرده اند (افتخاری و قادری، ۱۳۸۱). تا جایی که برخی معتقدند " گردشگری روستایی " نواحی روستایی را نجات می دهد (بدری و همکاران، ۱۳۸۸).

از طرفی، رونق گردشگری در گرو فراهم آمدن شرایط مناسب در نواحی جغرافیایی و مراکز سکونتی است. محیط بسیاری از جاذبه ها را شکل می دهد در حالی که پیشبرد توسعه جریان توسعه گردشگری خود به کیفیت محیط مورد بازدید بستگی دارد. تقویت ابعاد محیطی در مقاصد گردشگری موجب می گردد خدمات بهتر و با کیفیت تر در اختیار بازدیدکنندگان قرار گیرد و در نتیجه باعث جذب گردشگر به این نواحی گردد (موسی وند و ساسان پور، ۱۳۹۰). یکی از ابعاد محیطی که در توسعه گردشگری نقشی حیاتی دارد بعد زیرساخت است (غفاری و دیگران، ۱۳۹۰).